

Библиотека
Хумор и сатира

Илија Марковић

О
АФОРИЗМУ
АФОРИЗМИ

Алма – Илијада
Београд – Нови Сад
2007

ISBN 978-86-7974-004-5

Copyright © 2007. by “Alma”

Copyright © 2007. by “Pijada”

Ова публикација у целини или деловима не сме се умножавати, прештамповати или преносити у било којој форми или било којим средством без дозволе аутора или издавача, нити може бити на било који начин или било којим другим средством дистрибуирана или умножавана без одобрења издавача.

Сва права за објављивање ове књиге задржавају аутор и издавачи по одредбама Закона о ауторским правима.

**Афоризам је
алфа и омега
српске сатире.**

Афоризам је
прво слово
клинастог писма.

Кад је о афоризму реч,
свако има
своју причу.

О афоризму афоризми

Афоризам:
три мисли
у две речи.

Афоризам је
књижевно дело
у наставцима.
Наставља се тамо
где памет стане.

Сатиричар измишља
оно што види.

Решавање проблема
почиње од дефиниције –
афоризма.

О афоризму афоризми

Како ћете знати
у чему је проблем,
ако не знате
у чему је виц!

Како можете знати
шта је сатиричар
хтео да каже,
кад појма немате
шта говорите!

Сатира је чудна биљчица.
Најбоље успева
где има корова.

Где буја коров,
афоризам је
сјај у трави.

О афоризму афоризми

Афоризам је феномен
поднебља:
на нашој ветрометини
укрштају се
руже ветрова и јебиветри.

Афоризам је
наш крајолик:
слика неприлика.

Кад год одлучим
да насликам стварност,
модел ми се помери.

Афоризам је
исечак видокруга.

О афоризму афоризми

У зеници ока
жаока.

Афоризам се обио
сатиричару о главу.
Власт је погодила
шта је хтео да каже.

Откад је сатиричар рекао
шта мисли о власти,
власт мисли
о њему.

Власт полаже превише
на сатиру.
Не би ли је
угушила.

О афоризму афоризми

А шта ако је сатира
на другој страни?

Сјајан афоризам је
стрела
којом откачен сатиричар гађа
Његову Светлост.

Кад је бодљикаво прасе видело
шта радимо јежу,
и оно се подметнуло.

Нула је огледало
бројних афоризама.

О афоризму афоризми

Огледало је криво
док се не докаже
супротно.

Власт ће се
пре препознати
у кривом огледалу
но у правом афоризму.

Ко се огледа
у кривом огледалу,
има покриће за сваку
карактерну црту.

Дођох,
видех
смех.

О афоризму афоризми

Сатиричара погађа глупост.
Да нема мушицу у глави,
не би био
на нишану.

Где је истина
најјаче оружје,
афоризам је
бојеви метак.

Афоризам је
јединица за збиљу.
Кад дара преврши меру,
сатира добије на тежини.

Усуд сатиричара:
не усуђује се да каже
ОНО
ШТО НЕ МОЖЕ ДА СМИСЛИ.

О афоризму афоризми

Афористичар
не вари глупост.
Удара нитне.

Сатиричар одева мисао
у минић –
да би открио
суштину.

Ни дана без ретка,
ни ноћи без метка.

Ни дана без афоризма,
ни мрака
без Његове Светлости.

О афоризму афоризми

Док сатиричар
не открије истину,
гледаћете
званичну верзију догађаја.

Истина није у средини,
већ у средишту афоризма.

Афоризам је
јунак нашег доба.
Изборио место
под Сунцем глупости.

Афоризам је
кугла универзума.
У њему свако може
да нађе себе.

О афоризму афоризми

Табу-тема је
афоризам без речи.

Афористичар је
возач
Формулације 1.

Да није глупости,
за афоризам се
не би ни знало.

Ко тражи
смисао у бесмислу,
на трагу је афоризма.

О афоризму афоризми

Идеална равнотежа:
карикатура без речи
и цртежа.

Афоризам је
карикатура
у којој су се речи
нацртале.

Карикатура је
слика
коју свако има
о себи.

Да би расветлила
структуру мисли
у језгру афоризма,
власт развија слику
у мраку.

О афоризму афоризми

Кад се развија слика
у мрачној комори,
свако види себе
у другом светлу.

Да није брабоњака,
не би сатиричар
ушао сатиру у траг.

Није време за сатиру.
Невреме је.

Кад је невреме
време за сатиру,
заштитна средства су
салве смеха.

О афоризму афоризми

Променило се време
за сатиру:
јуче ће бити сутра.

Право време за афоризам је
кад сатиричар остане
без текста.

Речи су опасније од дела.
Сатиричар не сме да напише
што властодржац
уради.

Без дрскости
нема сатире.
Без власти
нема дрскости.

О афоризму афоризми

Вођа и сатиричар
добро сарађују –
први печати,
други жигоше.

Његов гнев је оправдан.
Пишући о свему и свачему
сатиричари га и не спомињу.

Сатиричари би му
дигли споменик,
али не знају:
где копати темеље?

Сатиричари би направили
вођу од блата,
али им је понестало
материјала.

О афоризму афоризми

Нити је свако блато
за споменик,
нити сваки споменик
треба блатити.

Направили га
од живог блата.
Само што не проговори.

Кад би сатиричари
регистравали све глупости,
не би били сатиричари,
већ статистичари.

Где политичка мисао
нема везе с мозгом,
афоризам је везник.

О афоризму афоризми

Сатиричар који од конца
не види његову сенку,
од његове сенке
види свој конач.

Празној глави
језик је обарач.

Кад он говори,
музе ћуте.

Сатиричари,
држите језик за зубима –
ако су вам зуби оштри.

О афоризму афоризми

Мања форма
од афоризма је
језик за зубе!

Сатиричар је оригиналан
плагијатор.
Преписује из главе.

Сатиричару од нерва
глупост иде на живце.

Калигула је имао
сатиричан нерв,
а његов сенатор
коњске живце.

О афоризму афоризми

Цепаница се
не цепа
од смеха.

Сатиричари нису критичари
сваке власти.
Већ само глупости
која влада.

Афоризам је
достигао зенит.
Највише се удаљио
од оних
на које се односи.

Неки афоризми не трају
ни колико тиски цвет.
Нестану пре
но што избију на свет.

О афоризму афоризми

Новинарска патка је
птица ругалица.

Новинарске патке
легу се
у корпи за отпатке.

Није новинарска патка,
већ патак.
Има уврнуто перо.

Није свеједно
каквим пером пишете сатиру:
оним изнад
или испод репа.

О афоризму афоризми

Афористичар који верује
својим очима
склон је
и другим пороцима.

Ко не верује,
треба га разуверити.

Сатиричари,
не пуцајте у празно!
Погодићете у главу.

Сатиричари су,
у ствари,
целати који не скидају главе,
већ ореоле.

О афоризму афоризми

Афористичне мисли су
мехурићи:
настају у дубини –
нестају на површини.

Крокодилска суза је
радосница.

Ко рони
крокодилске сузе,
диже ниво мочваре.

Малајско лудио:
док се поглавице грохотом
смеју,
урођеници умиру
од смеха.

Цркавање од смеха је
црни хумор.

Кад смо сазнали
да је наша шанса
у нашим рукама,
ухватили смо се
за главу.

Није време
за велике речи.
Уа!

Уа,
НЕ!

О афоризму афоризми

О њему треба писати
само лепо.

Тако да се не могне
препознати.

Афоризам је
кап истине
у којој се прелама
море глупости.

Афоризам је
заштитни знак
обележеног народа.

Ко пише
масним словима,
не пости.

О афоризму афоризми

Афористичне мисли ће
напајати мождане ћелије
кисеоником
док озонске рупе
буду правне празнине
космичких закона.

Афоризам је
блесак духа
над блесавом збиљом.

Из тупог угла
и коцка је
округла.

Пре ће облутак
наћи искру у камену
но афористична мисао
пут до квржаве памети.

О афоризму афоризми

Сатиричари,
не упириште прстом,
него свом снагом.

Није афоризам
у офанзиви,
него се глупост
осилила.

Полиција је
предухитрила сатиричара.
Открила шта је хтео
да прећути.

Афористичар решава
квадратуру круга.
Све му је
округло
па на ћоше.

О афоризму афоризми

Ко баца оштар поглед
на слабијег,
убија у појам.

Ни трава не ниче
кад се на њу виче.

Наш пут је трновит,
а ваш посут ружама.
Један те исти пут.

Кад је морал
на низбрдици,
сатиричари раде
сизифовски.

О афоризму афоризми

Снага сатиричара је
у његовој уобразиљи.

Немоћ тиранина –
у његовој уображености.

Кад афористичар мери
тежину својих речи,
не гледа на језичак.
Већ на језик.

Кад брусите афоризам,
користите заштитна средства.
Да вам опиљци глупости
не би упали у очи.

Афоризам је
светлећи метак –
растерује оловне мисли.

О афоризму афоризми

Афоризам је заметак
књижевног рода.

Кад у невезаном разговору
сине афористична мисао,
свежите језик у чвор.

Афористична мисао ће
бити златокрила
ако је ухватите
у лету.

Кад се сатирична мисао
мота по глави,
црв сумње је
калем.

О афоризму афоризми

Плагијатор се кити
туђим пером.

Кад је направио
магарца од себе,
сатиричар се нашао
у својој сенци.

Сатерани су
уза зид.
А баш тамо их чекају
графити.

Афоризам је крштеница
укрштених речи.

О афоризму афоризми

Афоризам је закон.
Остало су
измене и допуне.

Да није плагијатора,
закон о ауторству
био би на снази.

Афоризам је
кристал оштрих ивица
сачињен од
правилно распоређених мисли
у виду решетке.

Није он
човек од пера,
већ од држаља.

О афоризму афоризми

Коме је отупело перо,
шиљи држаље.

И у најбољим сатирама
власт се не препознаје.
Зато што се не мења.

Афоризам је гром
из ведре духа.

Храбар сатиричар
иде мечки на рупу.
Мудар политичар
не завирује ни у мишју.

О афоризму афоризми

Афористична мисао
укорењена је
у српску традицију.
Животне сокове црпе
из врха власти.

Сатиричари,
говорите слободно!
У Србији
нико никога не слуша.

Писмени читају
афоризам по афоризам.
Неписмени –
између.

Ако читаоци читају
између редова
и сатиричари треба да пишу
између редова.

О афоризму афоризми

Афоризме треба читати
између речи.

Афоризми се читају
у контексту речи.

Спаде књига жалбе
на две речи –
и би афоризам.

Када власт
гаси жеђ за истином,
сатиричар пије батине.

О афоризму афоризми

Главосеча
не зарезује
оловку.

Да сатиричар није
накриво насађен,
не би му перо било
притка.

Ко оштри перо
на картонској хартији,
бави се дуборезом.

Ко нема смисла за хумор,
поставља
шкакљива питања.

О афоризму афоризми

И твор је
творац.

О њему се све може рећи
у једном афоризму.

Само,
има ли смисла
трошити толико речи?

Афоризам је
божија искра
озарене душе.

Да нисмо одлепили,
не би афоризам био
светска марка.

О афоризму афоризми

Што је људско,
сатиричару није страно.
Зато сваку глупост доживљава
као своју.

У сваком афоризму
има доста аутобиографског.
Не може се писати о глупости
а немати разумевање
за њу.

Док се власт не уразуми,
сатиричару ће бити
главна преокупација
глупост.

Да мождана ћелија није
затворска јединица,
не би афоризам био
трачак наде.

О афоризму афоризми

За све што напише
сатиричар има покриће.
Тебе.

Не би нам смрад
дошао главе
да се није нашао
у афоризму.

Еколошки виц:
чиста зајбанџија.

Зазање је
народна радиност.

О афоризму афоризми

Афоризам је
протестна нота –
свирање курцу.

Не гребу се сатиричари
о власт,
већ о глупост.

Није било
далеко од памети.
Зато нам се и обило
о главу.

Сатиричари су
отупили оштрицу,
али не и врх.

О афоризму афоризми

Толико је тога
што боде очи сатиричару
да с правом сумња
у моћ акупунктуре.

Српски сатиричари
решавају светске проблеме.
Откад се свет бави нама,
о свом смо се јаду забавили.

Сатиричар који зна
где је власт танка
увек извуче дебљи крај.

Афоризам је
интерпункцијски знак.
Апострофира глупост.

О афоризму афоризми

Ако добије крила,
афоризам је златокрилац.
Иначе –
бубица у глави.

Кад је буба у уху,
а мушица у оку,
памет је на нишану.

Јуче се све
није могло рећи.
Данас се све
може прећутати.

Све нам се дешава
пред носом.
Далеко
од очију јавности.

О афоризму афоризми

Свевид није онај
што све види,
већ који уграби прилику
кад сви трепну.

Ћакнути зезају
у здрав мозак.

Да није зезања
у здрав мозак,
не би сатиричари били
један род.

Сатиричар нема право
да говори
у име народа,
већ обавезу.

О афоризму афоризми

Треба рећи
праву истину.
А не
како је било.

Сатиричари се
не стиде истине.
Нека се она стиди.

Ко о чему,
сатиричари о глупости.
Док професионална
деформација
не учини своје.

Понављање је
мајка мудрости:
сатиричари пишу
о другој власти
који прави исте глупости.

О афоризму афоризми

Сатиричари се
хватају у коло са будалама –
да би имали информације
из прве руке.

Трски која мисли
афоризам је
сламка спаса.

Ако се не изроди
у афоризам,
глупост је јалова.

Афоризам је
наелектрисана честица духа.
Употребљава се као пројектил
за бомбардовање
језгра глупости.

О афоризму афоризми

Кад се упеца
на златну рибицу,
сатиричар испадне
шаран.

Сатиричар у власти
не може да смисли афоризам
о њој.

Кад би сатиричари
доскочили власти,
били би исти.

Сатиричари загледани у штап
губе се у сенкама
Његове Светлости.

О афоризму афоризми

Афоризам је златна нит
којом мали мозак
шије велики.

Књига афоризама
о глупости
продаје се као луда.

У реду,
не пише нам се добро.
Али ми не знамо да читамо.

Могу се писати афоризми
и другим крајем оловке.

О афоризму афоризми

Кад је сатиричар у процепу
између власти и глупости,
афоризам је
карика која недостаје.

Сезаме,
не зезај ме!

Збијајте шале
не би ли стале
у највећу врећу.

Ако је смех
преко потребан,
пређите на његову страну.

О афоризму афоризми

Хумор нам је чист.
Као суза.

Сатиричари су први схватили
проблем глобализације.
Брига их за све.

Треба ошинути
по слабостима,
само где наћи
толики бич?!

Нема толико места
да би сатиричари ставили
све на своје место.

Кичмени стуб
у нама
често је стуб срама.

Кад смо посумњали
у све вредности овога света,
указао се вођа.
И вратио веру
у Домановића.

Домановићев вођа је слеп.
Наш све види,
све зна,
све може.

Надмашили смо Домановића.
Он је вођу стварао у машти,
ми на јави.

О афоризму афоризми

Вођа је
надвисио Домановића.
Све нас је извргао руглу.

Домановић је рођен
пре мене.
Ко је после?

Берлински зид се срушио
под теретом
хиљада графита.
Југословенски
под једним.

Ако се човек
смехом разликује од
животиња,
онда су људи
најближи хијенама.

Последње се смеју
хијене.

Док су хијене
цржавале од смеха,
пси рата су
развукли плен.

Није шала
кад на луди камен
стане будала.

Зашто се шала
увукла
у вешала?

О афоризму афоризми

Истина је на средини:
половица
вица.

Најбољи вицеви
нису смешни.

Иза сваког вица
нечија кривица.

Последњи се не смеју.
Знају у чему је виц.

О афоризму афоризми

Шта је утеха:
смех до суза
или сузе до смеха?

Сузе су графити
на зиду плача.

Графити су
последњи бедем одбране.

Где су графити
новине,
слово је теже
од цигле.

О афоризму афоризми

Џаба сте кречили:
из графита исијава
афоризам.

Сатиричар је у праву:
ништа није
како је.

Вођа има право
на профит.
У сваком афоризму
учествовао је
с 50%.

Да у афоризму
нема отрова,
не би се издавао
као лек за душу.

О афоризму афоризми

Да би сатиричар био
на висини задатка,
мора да се држи
зубима за ветар.

Да се афористичар
не држи глупости
као пијан плота,
не би оваплотио мисао.

Афористичар је
једнако одан
прози и поезији:
сваки је афоризам
ода глупости.

Сатиричар је ставио тачку на и
и круг се затворио
СВЕЗОМ.

Ора за сатиру:
јуначка се песма ори
земљом
коју нико не оре.

Ко се тресе
од смеха,
не дрхти
од страха.

Ко прави
вицеве на свој рачун,
спрда се
са унутрашњим органима.

Афоризам је једначина
с две непознате –
истином и полуистином.

О афоризму афоризми

Афоризам,
то је оно право
на истину.

Кад је реч о сатири,
афоризам је
реч.

То сам и ја мислио,
само нисам знао
да је реч
о афоризму.

Афоризам је рикошет:
од ока и ува
до мождане ћелије.

О афоризму афоризми

Афоризам је
реч,
реченица,
прича.

У сјајном афоризму
оптимиста види
светлу тачку,
песимиста –
оптичку варку.

Афоризам је
квака
ризнице духа.

Кључ успеха
српског афоризма је
у бравури.

О афоризму афоризми

Афоризам је
најмања формација.

Да хумор није
од бога дар,
не би афоризам био
пиш божји.

Ако је истина
тековина вина,
сатира је црњак.

Епитаф је
црни хумор.

О афоризму афоризми

Сатир је члан хора
у сатиричној старогрчкој
драми,
сатиричар –
у новосрпској.

Ако си чивија,
мани се чекића.

Гномен
ест
омен.

Афоризам је
артизам
духа и тела.

О афоризму афоризми

Афоризам је
крес духа.

Афоризам:
хокус –
покус –
нуклеус.

Да није Његове Светлости,
не би било
сјајних афоризама.

Понавља се стара прича.
Док не прерасте
у афоризам.

О афоризму афоризми

Дражи ми је
дражеј горког смеха
од свих надражаја власти.

Пред зидом ћутања
спрдачина је
звучни графит.

Шуп-карта је
графит
на живом зиду.

Графит
на живом зиду –
тетоважа.

О афоризму афоризми

Да су политичари
више читали афоризме,
сатиричари би
мање писали.

Добио награду
за хумор и сатиру
која није додељена.

Сатиричари су непоткупљиви.
Власт не даје за сатиру
ни пет пара.

Народу који не зна
у чему је виц
треба причати бајке.

О афоризму афоризми

Афоризам је
дупли пас
великог и малог мозга.

Афоризам је бит
или не бити.

Сви знају шта је сатиричар
хтео да каже,
али не знају
што је рекао.

Цензор у глави је
друго ја сатиричара.
Прво га се давно одрекло.

О афоризму афоризми

Где је власт
предмет посматрања,
сатиричар је
предмет интересовања.

Афоризам је
реакција малог
на акцију
великог мозга.

Сјајан афоризам
није детонатор,
већ –
детронатор.

Афоризам је гримаса
на лицу земље.

О афоризму афоризми

Земља плача
не зна за сушу.

Крокодилска суза је
неслана шала.

Глупост је мухоловка
на коју се лепе
сатиричари.

На зиду ћутања
графити се читају
са унутрашње стране.

О афоризму афоризми

Графит је
право лице
улице.

Ништа сатиричару
не боде очи
као етикета:
„Не тумбај!“

Ко ухвати реч и мисао
на делу,
може се надати
афоризму.

Афоризам је мисао
која је сатиричару
дошла главе.

О афоризму афоризми

Афоризам је
коинцидентција.

Да васкрсне Пјер,
правио би се Тоша.

Ћуприја је турска реч,
графит грчка.
Чији је писац?

Да Бик Који Седи
нема смисла за шалу,
не би био на државним
јаслама.

О афоризму афоризми

Да није поремећен систем
вредности,
сатиричар би материјализовао
сваку глупост
власти.

У мору проблема
афоризам је
рт добре наде.

Ако сатиричари пишу
 све боље,
 значи да је
 све горе.

Време је најбољи судија
 сатиричару,
сатирични афоризам –
 овом времену.

О афоризму афоризми

Афоризам је
мала слатка тајна
на врху језика.

Језик се мери
дометом афоризма.

Сатиричар је
Дон Кихот
који се бори с
јебиветрима.

Ако вам се глупост
мота по глави,
афористична мисао је
у зачетку.

О афоризму афоризми

Да није накнадне памети,
плагијатор не би знао
шта ће с преписаним
афоризмом.

Како препознати демагога
на карикатури,
кад свака црта лица
има карактер
политичке линије?

На брдовитом Балкану
сатиричар је Сизиф.
Гура језиком.

Афоризам је
заштитни знак
обележеног народа.

О афоризму афоризми

Кад би афоризми погађали
политичаре
као глупост сатиричаре,
спасиоци би хватали зјала.

Рупа на тараби је
графит.

Афоризам је
денунцијација
глупости.

Афоризам је
изобиље
збиље.

О афоризму афоризми

Шта је сатиричар
хтео да каже,
рекла је стварност.

Није сатиричару
до рупе у саксији,
већ до земље
у рупи.

Афористичари света,
добро дошли у Србију!
На сваком кораку
нуде вам се
ненаписани афоризми.

Није афоризам оно
што сте мислили,
већ –
смислили.

О афоризму афоризми

Оно што није за причу
јесте за афоризам.

Афоризам је
крај приче
са насловне стране.

Афоризам је
прича за себе.

Српски афоризам је
неиспричана прича.

О афоризму афоризми

Објашњавајући шта је хтео
да каже претходном
реченицом,
написао је
роман.

Да се не би препознао
у афоризму,
живот пише романе.

И живот омане
док пише романе.

Шта је романописац
хтео да каже,
рекао је
афористичар.

О афоризму афоризми

Афористичар је
недоречен романсијер.

Збиља,
шта је иза циља?

Смешан је сваки покушај
дефинисања смешног.

Ако власт не буде
држала до афоризама,
мораћемо све
из почетка.

Подухват Илије Марковића да
дешифрује побуњеничку енергију и
антидогматски чин сатиричног
мишљења у уметности афоризма
посебно је значајан за нашу културу.

Ратко Божовић

Ниједан афористичар није срочио
књигу афоризама о овом књижевном
жанру. Прво такво дело потекло је из
пера аутора са наших страна, Илије
Марковића, који је тако показао у чему
још једино можемо да будемо први,
такви какви јесмо, и у свету какав он
јесте.

Никола Милошевић

БЕЛЕШКА О АУТОРУ

Заступљен у антологијама, домаћим
и страним.

Превођен на осамнаест језика.

Бавио се карикатуром
и енигматиком.

Уређивао библиотеку ЈУ-сатира
и „Коприве“ новосадског
„Дневника“.

Добитник бројних награда, као
аутор, уредник, издавач.

Објавио доста књига.

Живи у Новом Саду.

Илија Марковић
О АФОРИЗМУ АФОРИЗМИ

<i>Рецензенти</i>	Никола Милошевић Ратко Божовић
<i>Лектор</i>	Мирко Чанадановић
<i>Корице</i>	Милан Бештић
<i>Издавачи</i>	„Алма“, Београд „Илијада“, Нови Сад
<i>Штампа</i>	„Скрипта интернационал“, Београд
<i>ISBN</i>	978-86-7974-004-5
<i>Тираж</i>	500

Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41 –84

МАРКОВИЋ, Илија

О афоризму афоризми. / Илија Марковић : Београд – Нови Сад : Алма – Илијада, 2007 (Београд : Скрипта интернационал). – 160 стр. : 15 см. – (Библиотека Хумор и сатира)

Тираж: 750

ISBN 978–86–7974–004–5

COBISS – ID 143453708